

Memòria 2013

GEPEC-EdC

grup d'estudi
i protecció
dels ecosistemes
catalans

Índex de Continguts

Àrea d'Educació Ambiental

L'agenda del GEPEC-EdC: Anem d'excursió i altres activitats.....	4
Escola de Naturalistes del GEPEC	5
Activitats al parc botànic de Salou	6
Activitats puntuals	6

Àrea de Defensa Ambiental

Suport a Plataformes i altres col·lectius de defensa ambiental.....	8
Campanya contra la MAT	8
Ecologistes de Catalunya.....	8
Representacions	8
Noves representacions	9

Àrea de Projectes

Muntanyans, Gorg i +.....	9
Custòdia quiropterològica	10
Mur Verd de La Canonja	10
Col·laboració amb l'Escola de Pastors de Catalunya.....	11
Prats de Montsant	12

Àrea de Comunicació

Noves eines i col·laboracions	12
-------------------------------------	----

Àrea d'Educació Ambiental

L'agenda del GEPEC-EdC: Anem d'excursió i altres activitats

Com és habitual se n'han editat dos cartells en paper (amb una tirada de 2500 exemplars cada una): la primera comprenia els mesos de gener a agost, i l'altra de setembre a desembre.

La difusió s'ha complementat amb l'enviament d'una agenda mensual i una de setmanal a través de correu electrònic a una llista de socis, sòcies, simpatitzants i altres persones interessades que així ho han demanat. Aquesta agenda, a partir del mes d'octubre, s'ha transformat en una "news letter" vinculada a la pàgina web.

L'agenda mensual en format digital s'envia també, amb 15 dies d'antel·lació, a una llista de mitjans de comunicació.

Es manté la difusió mitjançant les xarxes socials de facebook gepec en xarxa i gepec els Muntanyans i twitter. Es mantenen els blogs específics de l'escola de naturalistes <http://escoladenaturalistes.blogspot.com.es/p/gepec.html> i "Pescadors d'Alçada" <http://ausmarines.blogspot.com.es/>

Les activitats també es difonen al web senderisme.com i a La Guia de Reus, que surt mensualment en paper, però que també disposa de versió digital i facebook.

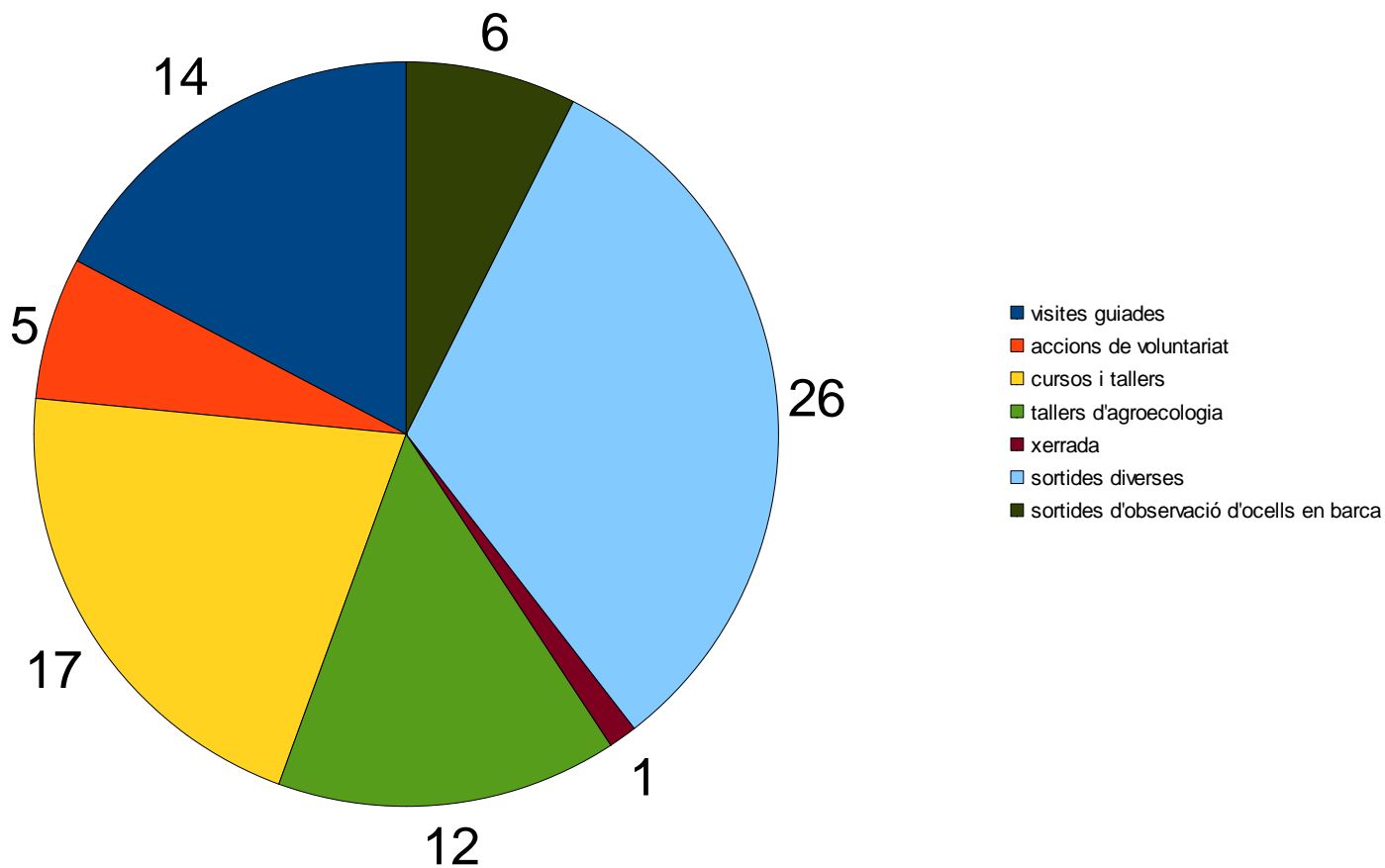
S'ha continuat col·laborant amb la Guia de Reus enviant un article cada mes, sobre alguna activitat de l'agenda, a la secció "On anem" signat per l'Ester Borràs Giol i ocasionalment per la Isabel Carreras.

S'ha continuat la col·laboració amb el Centre de Normalització Lingüística i el Voluntariat per la llengua i amb el programa 6x4 dels Serveis Territorials del Departament de Cultura a Tarragona que ens ajuden en la difusió de les activitats.

Durant el 2013 es va obtenir per l'agenda d'activitats un ajut de 1000,- euros de l'Ajuntament de Salou i un de 900 euros de SECOMSA.

S'ha comptat un any més amb la col·laboració del Port de Tarragona que ens ha cedit gratuïtament l'embarcació per fer les ja tradicionals sortides "Pescadors d'alçada"

Parlant de números, durant el 2013 s'han programat un total de 77 activitats repartides en 12 visites guiades gratuïtes, 5 accions de voluntariat, 18 cursos i tallers, 12 tallers d'agroecologia, 1 xerrada, 23 sortides diverses i 6 sortides d'observació aus marines en barca. De tot el que s'ha programat, algunes activitats s'han hagut d'ajornar o suspendre a causa de la meteorologia adversa o per algun altre motiu puntual. Pel que fa a cursos i tallers, se'n han hagut de suspendre per insuficiència d'inscripcions.

En total s'han fet:

- 14 visites guiades gratuïtes, a les quals han participat 105 persones. 12 són les habituals visites de cada primer diumenge de mes als Muntanyans i 2 al refugi i l'hort del Mas de l'Isern, amb una participació global de 132 persones
- 5 accions de voluntariat: 1 reconstrucció de 2 barraques de pedra seca en col·laboració amb l'Associació de Veïns Muntanya Roja i el Grup Barracaire de Mont-roig del Camp, 1 reforestació als Muntanyans en col·laboració amb el GATA, 1 cens de lliri de mar als Muntanyans amb participants, 1 reconstrucció de marges de pedra seca al mas del Salin (Arbolí), 1 neteja camí de les Tossetes (Arnes) . S'ha comptat amb la col·laboració voluntària del mestre marger Miquel Bosch. La participació global és de 31 persones.
- 17 cursos i tallers amb una participació global de 127 persones
- 12 tallers d'agroecologia, en col·laboració amb l'Associació Xicòria de Montblanc, amb una participació global de 75 persones
- 6 sortides d'observació d'aus marines amb barca des del Port de Tarragona. Es compta amb la col·laboració dels socis i biòlegs, la Matxalent Pauly i l'Albert Cama (doctor en aus marines) i del mateix port que ens proporciona la barca. Hi han participat un total de 240 persones.
- 1 xerrada – projecció a Reus sobre alimentació amb un total de 17 participants.
- 26 excursions diverses, a les quals han participat 286 persones.

Quan a les temàtiques de les excursions destaquem:

- S'han visitat els PN dels Ports, Montsant i Delta de l'Ebre. S'ha anat a les muntanyes de Prades, Gallicant, la Torreta de Montsià, el Solsonès, el Baix Camp i Tarragonès.
- S'ha visitat l'espai fluvial de la vora del riu Ebre de Sebes a Flix
- Amb col·laboració amb l'associació Habitats es va fer una inspecció al Barranc de les Tosques, a Vilaplana
- Vam anar a Pratedip a conèixer les finques de les Setjoles, propietat del GEPEC i la dels Tres Quarts en custòdia

La participació global a les activitats ha estat de 881 persones.

Totes les activitats són obertes a tothom. Les xerrades, les visites guiades als Muntanyans i al Mas Isern i les accions de voluntariat han estat gratuïtes per tothom. Les sortides són gratuïtes pels socis i sòcies que també gaudeixen de preus més baixos en cursos i tallers. Cal remarcar que les sortides i excursions són possibles gràcies a la feina desinteressada i altruista que fan les monitores i monitors que les preparen i les guien.

L'Escola de naturalistes del GEPEC

L'escola de naturalistes és un espai on els infants poden realitzar diverses activitats tant de coneixement del medi (sortides naturalístiques, observació, detecció de rastres i restes animals, utilització de tècniques d'estudi,...), com també d'educació ambiental (jocs, tallers, manualitats....), i d'intervenció directa en la conservació de l'entorn natural.

S'ofereix una formació contínua, amb caràcter extra escolar i trobades setmanals. Es treballa sempre partint de les necessitats i interessos dels participants, tot jugant, investigant, descobrint, divertint-se van consolidant una actitud cada cop més responsable i ecològica.

L'Escola de Naturalistes del GEPEC El Gaig Blau de Cambrils va completar el seu 3r curs el mes de juny amb 2 línies i un total de 21 participants, mentre que Lo Caro de Roquetes va completar el seu 2on curs amb 10 participants. A octubre van obrir les noves escoles del Barba-roig a Reus i el Corriol a Torredembarra.

La responsable i coordinadora continua sent la Maica Granell (pedagoga) que compta amb la col·laboració de la Laura Qüeral (Escola Lo Caro) i el suport d'un equip de voluntaris i del tècnic del GEPEC-EdC Ramon Ferré. Aquest estiu l'equip s'ha vist ampliat amb la Marina Castells, la Marta Agüera i la Raquel Martos que han assumit l'escola del gaig blau i les noves escoles del Barba-roig i el Corriol.

Es continua comptant amb el suport de l'Ajuntament de Roquetes que ha cedit una aula gran a l'edifici la Ibèrica en exclusiva per l'escola i també un espai exterior on desenvolupar activitats d'hort ecològic, etc. I un ajut de 200 euros per comprar material per l'hort. Per la seva banda, l'ajuntament de Cambrils ha continuat cedint-nos l'aula verda del parc del Pinaret. L'escola Barba-roig compta amb un espai cedit a l'escola Alberich i Cases de Reus i el Corriol ha estat funcionant a Cal Bofill gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Torredembarra.

Una novetat per aquest any és l'inici d'activitats obertes fora de l'horari i àmbit de cada

escola. S'ha fet un casal d'estiu a Roquetes durant tot el mes de juliol i s'han ofert diversos tallers oberts. Pel desembre es va fer la primera activitat familiar, una excursió al niu de l'Àliga. També s'ha participat a les festes de Roquetes, el mes de juliol i a la fira de Nadal de Tortosa i al parc de Nadal de Reus.

Activitats al parc botànic de Salou

S'ha continuat l'activitat infantil iniciada a novembre de 2010 al parc botànic de Salou "Dissabtes al botànic". L'Ajuntament de Salou ha mantingut el seu encàrrec i a l'octubre hem iniciat el 4t curs consecutiu.

Activitats puntuals

- 9 juny passejada Mas de Llord a Rojals (programa 6 x 4 Dep Cultura)
- 11 juny activitat educativa transecte litoral al roquer de Torredembarra per alumnes de 1r de batxillerat de l'IES Màrius Torres de Lleida.
- 27 juliol taller d'herbes remeieres a la Serra d'Almos.

Àrea de Defensa Ambiental

Cal dir que el que s'ha fet ha estat possible gràcies a la col·laboració i l'implicació voluntària de diversos socis: Joan Ramon Mendo, Ximo Estellé, Andreu Escolà, Toni Bara i Xavier Jiménez i perdoneu que segur que ens descuidem d'algunes persones importants.

S'ha treballat en àrees diverses.

En matèria d'**urbanisme** donem resposta a consultes de l'administració sobre:

- Normes subsidiàries d'Ascó
- Càmping Capiscol Móra d'Ebre
- Marina Seca dels Alfacs
- Presentem al·legacions al POUM de Renau
- Pla Parcial Urbanístic de la Martinenca a Alcanar

Quan a **residus i indústria** s'han respost consultes sobre:

- polígon industrial Ametlla de Mar
- projecte cria de cabres a Sant Jaume dels Domenys en col·laboració amb GEVEN.
- al·legacions Planta tractament i valoració residus a Forallac (col. Amb EdC)
- abocador Can Carreras de Rubí (col. amb EdC)

Massificació eòlica, s'han respost consultes sobre:

- aportacions projecte PIE Microvilalba (Vilalba dels Arcs)
- projectes 3 parcs eòlics altiplà de la Terra Alta: Barrancs, Punta Redona i Tres Termes, que afecten Vilalba, Batea i La Pobla de Massaluca

S'ha treballat també en el tema de les **extratives** i concretament s'ha continuat fent campanya en la **pedrera LEMAR a l'Argentera** en col·laboració amb Defenterra, xarxa sud i ICV.

S'han respost consultes de l'administració sobre extractives diverses:

- Kannars i la Caramella a Roquetes, Argatans i Camins de Tivissa a Garcia, Marbres Sénia i la Ferradura a Ulldecona, Manet a la Galera,
- Presentem al·legacions a la pedrera La Ponderosa de l'Albiol en col·laboració amb Alveolus
- sol·licitud anul·lació certificat municipal pedrera Lemar Argentera

En matèria de **medi natural i biodiversitat**:

- s'ha informat als forestals i s'ha demanat informació sobre actuació forestal a la Serra del Pou
- s'ha demanat permís i s'ha iniciat la neteja manual del camí de les Tosetes que comunica Arnes amb alguns masos de la zona dels Estrets.
- S'ha presentat instància al consorci turístic del Baix Gaià conjuntament amb l'Ass. Mediambiental La Sínia, Ass.Terres del Gaià i Salvem el Gaià en relació als camins d'aquesta zona.
- Denúncia d'activitat de caça amb vosc a 6 barraques a Alcanar i Ulldecona
- S'ha presentat denúncia per venda d'aus protegides a la fira de Tortosa.

Es van emetre escrits i comunicats de premsa en relació a diversos temes:

- El Gepec celebra que el Parlament europeu accepti la queixa de la PDE contra el pla de la conca de l'Ebre prioritari a Vila-seca” (amb motiu de la decisió del govern d'Europa de no retallar l'espai protegit a la platja de la Pineda)
- L'antiga acusació del GEPEC-EdC contra la irresponsabilitat mediambiental de Repsol permet a la fiscalia de Tarragona processar avui als culpables
- Els Prats de la Pineda, fins quan haurem d'esperar?
- ens felicitem de la decisió de la Generalitat de Catalunya en denegar l'autorització ambiental a una pedrera a la masia d'Esblada a Querol (Alt Camp) a la qual havíem presentat al·legacions al seu dia.

Suport a Plataformes i altres col·lectius de defensa ambiental

Continuem la vinculació amb diferents moviments de defensa del territori i en especial a les entitats i plataformes que integren Xarxa Sud (nascuda oficialment el mes de març a la seu del GEPEC) i amb EdC amb les quals col·laborem habitualment. S'ha participat en la creació de la Campanya No a la MAT i la Plataforma No a la MAT del Camp.

Col·laboració activa amb

- Delterpa, Defenterra i Alveolus en la lluita contra les pedreres.
- Plataforma Salvem la Platja Llarga,

- Bicicamp, en la qual ens representa activament l'Alba Borràs.
- Plataforma "Aturem Barcelona World"
- Plataforma Cel Net amb el tema de la fuga de Repsol (té lloc a finals 2012 però no surt a la llum fins el 2013)

Donem suport a:

- diverses campanyes estatals i internacionals pel control i la prohibició de diversos pesticides que afecten a les abelles.
- Campanya internacional anti – fracking
- Juntament amb diverses entitats demanem la paralització immediata de les Centrals Nuclears Catalanes davant el risc derivat dels terratrèmols provocats pel projecte Castor.
- Campanya "Després de Fukushima tanquem les nuclears"
- Campanya aturem totes les MAT
- Als afectats per l'ERO de Forestal Catalana al Camp de TGN i Terres de l'Ebre
- Formem part de l'aliança d'entitats en contra del model de desenvolupament de l'energia eòlica a Catalunya i es presenta el 2ⁿ contenciós contra les ZDP
- Entitats del País Valencià per protegir la Serra d'Alfaro de l'especulació eòlica
- Recolzem el comunicat d'IPCENA-EdC davant les riuades a la Val d'Aran
- Aturem les prospeccions a la costa catalana

Campanya contra la MAT

GEPEC demana la condició d'interessat en el projecte MAT Escatrón – La Secuita al Dep Empresa i Ocupació a TGN i a TTEE

Es presenta al GEPEC la campanya No a la MAT impulsada per Xarxa Sud i l'Esquerra Independentista del Camp que agrupa unes 40 organitzacions, casals i assemblees del Camp i les Terres de l'Ebre.

S'organitzen diversos actes públics i xerrades informatives a càrrec de l'Andreu Escolà, com a president del GEPEC i en representació de la Xarxa Sud a diversos pobles. S'aconsegueix que creixi el nombre de persones i grups que s'hi oposen. Ajuntaments, Consells comarcals i finalment també la Generalitat es pronuncien en contra.

Ecologistes de Catalunya

Andreu Escolà i Ramon Ferré han assistit a les reunions i als consells que s'han convocat durant l'any 2013. S'han mantingut els contactes via internet.

Representacions

Els nostres representants han pres part a les reunions convocades durant l'any:
Comissió de Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre (Ignasi Ripoll)

Junta rectora del Parc Natural de Montsant (Ester Borràs)

Junta rectora i Consell de Caça del Parc Natural dels Ports (Ismael Monsonís)

Junta d'accionistes de Riet Vell (Andreu Escolà)

Noves representacions

Comissió Desembassament Riudecanyes (Santi Borràs)

Comissió Desembassament Riu Foix (Alba Canyadell - GEVEN)

Àrea de Projectes

Muntanyans, Gorg i +

S'han continuat els treballs habituals als Muntanyans dirigits i coordinats pel Ramon Ferré. S'ha comptat amb voluntaris locals i europeus, persones que fan treballs en benefici de la comunitat i estudiants en pràctiques.

Ha estat molt important continuar gaudint gratuïtament de l'estabilitat de disposar la galeria de **Cal Bofill** i l'ús lliure d'una sala compartida gràcies a l'Ajuntament de Torredembarra. És un luxe absolut poder treballar a pocs metres de l'arena de la platja cara al mar. Igualment del magatzem **Cal Freu**, també gratuït gràcies al Club Marítim de Torredembarra.

Dins les ativitats realitzades destaquem el treball de coordinació de l'**estudi de sargantanes** que efectua David Gómez, coordinant altres herpetòlegs experimentats i amics Pep Roig i Guillem Giner. Aquest seguiment és el més llarg de la història de l'herpetologia a Catalunya!... i seguim 14 anys després.

S'ha treballat especialment en la **Campanya Onagra** de control de l'espècie exòtica invasora del gènere *Oenothera* a les dunes de Torredembarra i Creixell. S'han arrecant vora 60.000 peus d'aquesta espècie. Per aquesta campanya s'ha comptat amb el suport de la Fundación Biodiversidad dins el seu programa de Voluntariado y playas que també ha donat suport al **Camp de dunes experimental**. De moment s'ha aturat l'ampliació del camp de dunes iniciat a la primavera de 2012 però continuem fent-ne el seguiment i manteniment i s'ha renovat la cartelleria. La seva evolució i estat de conservació són molt bons i fa de goig de veure. En relació a aquesta experiència es va publicar article a la revista Quercus.

Dins la mateixa línia s'ha iniciat la **Campanya Jardins naturals** per encàrrec de l'ajuntament de Torredembarra i amb l'objectiu de prevenir les invasions que causen importants danys ecològics i econòmics. Moltes vegades les plantes invasores provenen de jardins particulars. Considerem bàsic conscienciar la població sobre la importància de l'ús de plantes autòctones en la jardineria per això s'informa dels avantatges ecològics i econòmics d'aquestes espècies aplicades a la jardineria domèstica. Es dona informació pràctica sobre el seu conreu i l'ampli i ventall de plantes disposenibles.

La primera setmana d'octubre es va fer la **Celebració del dia mundial de les aus** amb el suport de l'ajuntament de Torredembarra amb diverses activitats com el servei de telescopi informatiu, alliberament d'un xoriguer, taller de manualitats... tot plegat comptant amb la participació de la canalla de l'escola de naturalistes del GEPEC i una bona acollida per part del públic.

Custòdia Quiropterològica

S'ha portat a terme la 2ª fase d'aquest projecte co-finançat per la Fundación Biodiversidad i el Departament de Territori i Sostenibilitat. S'han projectat i construït **prototips innovadors de refugis artificials per ratpenats**, i s'han signat nous **acords de custòdia i de col·laboració**. S'ha comptat amb la col·laboració dels quiropteròlegs Xavier Bayer i Jaume Soler Zurita i del tècnic de projectes Ramon Ferré. La coordinació i l'administració ha anat a càrrec de Isabel Carreras.

Nous acords de custòdia: Ajuntament de Roquetes, Ca la Mati (Roquetes), Barranc de la Coma dels Aubins (l'Espluga de Francolí), Canyadell (Ajuntament Altafulla), Vertiblaui (Cambrils), Font Gran de Lleger (Ajuntament de Banyeres del Penedès), Mines (Alt Penedès)

Nous acords de col·laboració: Riet Vell (Seo Bird Life), PN de Poblet i PN dels Ports.

S'han fet petites restauracions en refugis detectats en l'anterior projecte (Mas Francisquet, Mas Verdina, Cal Janot i Antiques Escoles de Valldeperes). S'han instal·lat nous refugis innovadors a: ajuntament nou de Roquetes, Riet Vell, Mur Verd i Ca la Mati,

S'han tancat unes antigues mines abandonades a l'Alt Penedès. S'ha restaurat i adequat la caseta de la Vall (PN Ports) i un refugi al Canyadell (Altafulla).

S'ha fet un protocol de seguiment dels refugis de ratpenats.

S'ha refet i ampliat la llista de colònies i refugis coneguts a les nostres comarques.

Mur Verd de La Canonja

S'ha començat a redactar el pla de gestió i s'hi han fet moltes actuacions. Tot plegat coordinat per la Vicky Fernández sota la direcció del tècnic de projectes Ramon Ferré i amb la col·laboració de l'Ajuntament de La Canonja.

A la primavera, per 2ⁿ any consecutiu vam organitzar una jornada de neteja amb alumnes de La Salle de Torreforta. A primers de setembre es va fer una acció de voluntariat corporatiu per part de treballadors de l'empresa Sekisui, veïna del Mur Verd que va consistir en reforestació i cartells. A finals de setembre es va fer una altra macro acció amb treballadors de Deloitte en què també es va fer reforestació, cartelleria, una gran bassa i un gran refugi de ratpenats que en molt pocs dies van canviar força l'espai. També es van fer diverses plantades amb alumnes de l'escola de La Canonja.

Col·laboració amb l'Escola de Pastors de Catalunya

S'ha portat el seguiment de dos alumnes en pràctiques a les nostres comarques i s'ha participat als actes d'inici i final de curs. Ha estat possible gràcies a la implicació de l'Andreu Escolà i la col·laboració del Santi Borràs, el Xavi Jiménez i el Ramon Ferré.

Prats de Montsant

S'han adequats prats de pastura en àrees cremades de la Serra de Montsant amb l'objectiu de crear prats per afavorir la presència de conills i perdius i així ajudar a la conservació de l'àliga cuabarrada (*Aquila fasciata*). El projecte ha anat a càrrec de la

Vicky Fernández i ha comptat amb col·laboració del PN de Montsant i el suport del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

S'han signat acords de custòdia amb els propietaris de les finques La Masipa i La Canaleta al TM de Cabacés. S'han coordinat treballs d'arrabassament i preparació del terreny. S'ha sembrat una barreja de gramínies i lleguminoses que s'ha dut a terme amb l'ajut dels voluntaris europeus.

Àrea de comunicació

Noves eines i col·laboracions

A l'octubre s'ha posat en marxa una nova eina de comunicació **News Letter** que ens permet una forma fluida i vistosa d'informar sobre les activitats i les notícies publicades a la web.

A la primavera hem comptat amb la col·laboració de la Bàrbara Molas, estudiant de final de carrera de periodisme de la URV que ha fet la redacció i l'edició del butlletí de febrer. També ha col·laborat en diversos articles per la premsa i assessorant en tema de relacions amb la premsa i comunicació.

A la tardor ha iniciat la seva col·laboració Franc Armesto, estudiant d'econòmiques de la URV que ha ajudat en temes de presentacions i també en la gestió de les xarxes socials.

S'han editat 2 butlletins informatius (febrer i agost)